

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Milana Nimchenko**

NÁZEV PRÁCE: "Dobro" pro mezinárodní vztahy: rétorická válka prezidentů USA a Ruska (V. Putina)

HODNOTIL: *Jiří Zákravský*

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Autorka diplomové práce uvádí, že jejím cílem je "[...] odpovědět na otázku, jak se liší vnímání pojetí 'dobra' prezidentů USA a Ruska v mezinárodních vztazích a jakým způsobem toto ovlivňuje jejich zahraniční politiku po roce 2000 ve vztahu k Evropě" (s. 8). Na té samé straně je tento cíl doplněn o trojici výzkumných otázek (podrobněji viz s. 8). Domnívám se, že výzkumné otázky byly zodpovězeny a že se autorce diplomové práce podařilo jí stanovený cíl, který je zároveň velmi ambiciózní, naplnit.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, podíl vlastní práce, množství a kvalita zdrojů, vhodnost příloh)

Jak již zaznělo výše, předkládané téma a jeho cíl vnímám jako nadměru ambiciózní i v kontextu diplomové práce. Aby autorka cíl naplnila, je nezbytně nutné prokousat se (v porovnání s "typickými" tématy diplomových textů) komplikovanějším teoretickým ukotvením práce a velmi kvalitním popisem metodologie, přičemž dané musí být reflektováno při samotné analýze dostatečného množství zdrojů, jejichž výběr taktéž musí být ospravedlnitelný. Pokud k tomuto připočteme, že se autorka diplomové práce věnuje časovému období od roku 2000 až do roku 2023, jedná se o opravdu obtížný úkol. Z mého pohledu se však autorka diplomové práce s výše zmíněnými nástrahami dokázala vypořádat.

Na práci oceňuji kvalitně zpracované první dvě kapitoly (teoretické ukotvení textu a metodologii), které jsou odrazovým můstkem do jí zkoumaných příkladů. Následně se již věnuje tématům, která jsou v kontextu diskurzů zkoumaných prezidentů vnímána jako důležitá v souvislosti s jejich nazíráním na "dobro". V tomto ohledu bych rád upozornil, že by bylo možná záhodno na začátku kapitoly 3 ještě podrobněji vysvětlit, proč je věnován prostor právě tématům, jimiž se následně podrobně u jednotlivých politických aktérů zabývá. Jedná se spíše o detail, nikoliv o nějaký výrazný prohrěšek vůči metodologii apod. I tuto kapitolu poté vnímám pozitivně, kdy je logicky sestavena (s jednou dílčí výjimkou - viz níže), zároveň je její součástí interpretace dílčích výroků a jejich zasazení do soudobého kontextu. Nejedná se tak jen o přepis toho, co zaznívá v projevech. Pouze bych - být autorkou - dával pozor na to, aby o amerických prezidentech nemluvila jako o nějaké "koherentní entitě" - viz např. vyjádření, že americký prezident něco říká, nicméně ono "americký prezident" je rovno zástupcům demokratů či republikánů i neřízené střele jménem Donald Trump. V tomto ohledu se dá předpokládat, že se mezi nimi a jejich nazíráním na určitou problematiku objevovaly rozdíly - ty však kolikrát v různých podkapitolách nejsou řešeny, což je dle mého na škodu. Srovnání amerických prezidentů se následně objevuje v samotném závěru, nicméně v něm se - i z podstaty toho, co by se mělo v závěru objevit - nemůže autorka věnovat detailům (ostatně viz otázku č. 1).

Práce je - jak je zřejmé - sestavena z velkého množství zdrojů, což platí jak o teoretickém ukotvení, tak popisu metodologie i samotné interpretaci výroků amerických/ruských prezidentů. Po této stránce předkládaný text z mého pohledu i převyšuje nároky kladené na diplomové práce.

Diplomová práce neobsahuje přílohy. Bylo by možná záhodno, aby se objevila tabulka, která by se

věnovala právě začátku kapitoly č. 3 a zkoumaným tématům v datovém korpusu. Nicméně tento můj komentář je ryze subjektivního ražení a pravděpodobně vyplývá z mé obsese nejrůznějšími tabulkami...

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, odkazy na zdroje, grafická úprava)

Pozitivní nazírám práci i z hlediska formální úpravy. Jazykový projev autorky je dobrý, místy jsem zahlédl pravopisné chyby či kostrbatější stylistiku - viz např. "'Dobro' vždy představuje něco pozitivního a dobrého (s. 6), "Nicméně se nezdá, že by definice a kodifikace morálních povinností vedla ke zlepšení dobra v lidech" (s. 6), "Úkolem teorie vnitřních věcí je podle konstitutivních teoretiků [...]" (s. 18). Vše se však objevuje zcela minimálně a nemá z mého pohledu vliv na celkový dojem z práce.

Autorce bych doporučil, aby v budoucnu vytvářela větší množství odstavců - to se týká zejména prvních částí práce, kdy odstavec je vlastně roven celé straně. V podkapitole 3.3.5 poté autorka oproti předchozím pasážím začíná nejprve americkými prezidenty, nikoliv Putinem.

Odkazy na zdroje jsou řádně vyznačeny (i když by bylo záhodno být pečlivější na stranách 35-36 a 38-39), seznam literatury taktéž splňuje kritéria kladená na závěrečné práce. Z hlediska grafické úpravy je text taktéž standardní - pouze však pozor na barvu poznámky pod čarou na s. 18 a čáru v textu na s. 30. Opětovně se jedná o detaily.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění níže uvedeného hodnocení)

Předkládanou diplomovou práci vnímám jako kvalitní text, ve kterém se autorka věnovala obtížnému tématu, nicméně s nástrahami spojenými s jeho zpracováním (zejména v souvislosti s metodologií) se jí podařilo vypořádat se kvalitním způsobem. Ač jsem k dílčím záležitostem kritický, jsem se si vědom náročnosti tohoto tématu a vnímám pozitivně množství práce, které autorka musela udělat, aby byla práce dokončena v této podobě. Diplomovou práci tedy navrhuji hodnotit známkou "výborně".

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři)

1) V diplomové práci jsou porovnávány diskurzy prezidenta Ruska a prezidentů USA. Mohla by se však autorka zaměřit na rozdíly mezi samotnými americkými prezidenty a způsoby, jimiž na určitá ze zkoumaných témat nahlíží (např. mír, svoboda, hrozba, jaderné zbraně)?

2) Přiznám se, že jsem se trochu ztratil na s. 50. Na ní autorka diplomové práce uvádí následující: "Prezident Putin tvrdí, že sankce mají omezený účinek a ruská ekonomika se snaží přizpůsobit vnějším tlakům (Putin 2019). Jeho výroky také ukazují, že sankce jsou vnímány jako nepřátelské opatření ze strany západních zemí a že Rusko usiluje o ekonomickou nezávislost (Putin 2014, 2019)". Následující odstavec však začíná takto: "V diskurzu prezidenta Ruska jsou sankce zobrazovány jako 'účinný nástroj' (Putin 2014), který měl strategický úspěch". Mohla by prosím autorka tento z mého pohledu rozpor vysvětlit? Nejedná se v případě druhé části citace o sankce, které jsou zaváděny Ruskem, nikoliv tedy o sankce na Rusko uvalené? Pokud ano, bylo by záhodno v rámci interpretace toto rozlišovat...

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

VÝBORNĚ

DATUM: 21. srpna 2023

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

KATEDRA POLITOLOGIE A MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

PODPIS: